

Täysistunto

Tiistai 5.3.2024 klo 14.01—22.07

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 4/2024 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.06 **Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa pu-
hemies! Keskustelussa oleva hallituksen esitys koskee turvallisuusverkkotoiminnan neu-
vottelukunnan kokoonpanon muutosta. Neuvottelukunnan tehtävänä on tukea valtiova-
rainministeriötä turvallisuusverkkotoiminnan ohjauksessa ja valvonnassa. Käytännössä
sillä on olennainen merkitys sen varmistamisessa, että julkisen hallinnon turvallisuusverk-
kotoiminnasta annetun lain vaatimukset toteutuvat ja että turvallisuusverkkotoimintaa voi-
daan yhteensovittaa.

Pelastustoimea ja ensihoidon palveluja on aiemmin edustanut neuvottelukunnassa Suo-
men Kuntaliitto. Nykyisin pelastustoimen ja ensihoidon palveluiden järjestämisvastuu on
kuntien sijaan hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueilla ei kuitenkaan ole omaa edustusta
tässä turvallisuusverkon neuvottelukunnassa.

Pelastustoimi ja ensihoidon palvelut ovat tärkeitä turvallisuusverkkoa käyttäviä toimi-
joita, ja niillä tulisi olla myöskin jatkossa asianmukainen edustus neuvottelukunnassa. Tä-
stä syystä esitetään, että myöskin hyvinvointialueilla ja HUS-yhtymällä sekä Helsingin kau-
pungilla olisi yksi yhteinen edustaja turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunnassa.

Arvoisa puhemies! Esityksellä ei ole vaikutuksia julkiseen talouteen, ja sen keskeisin
vaikutus on se, että pelastustoimella ja ensihoidon palveluilla olisi asianmukainen edustus
turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunnassa. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Räsänen, Joona, olkaa hyvä.

16.08 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Pieni toiminnallinen muutos, jolla nytten
tätä yhtä pykälää tarkistetaan, mutta totta kai tärkeä muutos, jotta saamme nykyiset toimin-
nasta vastaavat tahot, eliikka hyvinvointialueet, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän, nyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2024 vp

sitten mukaan tähän neuvottelutoimikunnan työhön, jolla yhteensovitetään näitä meille kaikille tärkeitä asioita.

Arvoisa puhemies! Se syy, minkä takia pyysin puheenvuoroni, oli oikeastaan kysymys liittyen siihen, että todella nyt tämän muutoksen myötä kaikille hyvinvointialueille, siis 21 hyvinvointialueelle, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle tulee yksi yhteinen edustaja tähän neuvottelutoimikuntaan, ja aikaisemmin todella, niin kuin ministeri kuvasi, tämä edustavuus on hoidettu niin, että kun tehtävien vastuu oli kunnilla, kuntia edusti Kuntaliitto, mutta nyt totta kai kun tilanne on muuttunut, niin hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle tarvitaan tämä yksi yhteinen edustaja, ja kysymys kuuluu: millä tavalla tämä yksi yhteinen edustaja valitaan? Siitähän tässä laissa ja tässä pykälässä ei mitään todeta. On varmasti niin, että aikanaan valtioneuvosto sitten asetuksella määrittää, millä tavalla tämä prosessi hoidetaan.

Arvoisa puhemies! Puutun tähän vain sen takia, että tiedämme, että kun yhtä henkilöä ollaan valitsemassa yli 20 organisaatiosta, niin aina välttämättä se yksituumaisuus ei löydy, ja näissä monesti on välillä sitten niin sanottuja aluepoliittisiakin tarpeita välillä, että mistä edustavuuden pitäisi tulla ja niin edelleen. Sen takia ajattelin kysäistä vielä, voisiko ministeri tätä selventää, millä tavalla tämän edustajan valintaprosessi tulevaisuudessa tullaan hoitamaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.09 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastaanko jo heti, vai?

Puhemies Jussi Halla-aho: Voitte vastata heti.

Meillä ei vielä tässä lainsäädännössä tai tässä hallituksen esityksessä määritellä tätä, mutta jos vertaa siihen, miten tähän mennessä on nimetty henkilöitä hyvinvointialueilta, niin heillä on olemassa myöskin tämä Hyvil Oy, joka edustaa heitä, mutta tähän asti hyvinvointialueet ovat toivoneet, että he saavat kollektiivina yhdessä määrittää nimet, ja ainakin tähän mennessä eri toimielimiin, mihin ollaan heiltä pyydetty nimiä, hyvinvointialueet ovat yhdessä hyvässä hengessä nimenneet henkilöt. Niin että eiköhän tässä ratkaisu löydetä, mutta tähän hallituksen esitykseen tällaista mekanismia ei ole vielä kirjattu. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.10 Aki Lindén sd: Arvoisa puhemies! Yhdyn ministeri Ikonen näkemykseen siitä, että yleensä näissä on aina helpostikin lopulta se edustaja löytynyt, kun yhteisestä tärkeästä intressistä on kysymys. Ja tämä lakiesitys on pieni ja rutiininomainen mutta tärkeä. Tavallaan tämä on häntä sille Sote 105 -paketille, joka aikanaan tehtiin, kun tehtiin hyvinvointialueet, ja sitten sen piti heijastua tavattoman moneen muuhun lainsäädäntöön. Ja niitä on varmaan vieläkin jossakin sellaisia kohtia, joita pitää korjata, ja tämä on yksi niistä.

Minusta tässä yhteydessä on mahdollista — kun en nyt liiaksi laajenna enkä mene liiaksi ohi tämän käsiteltävän aiheen — kuitenkin turvaverkosta sen verran sanoa, että sehän on ollut tähän asti erittäin tärkeä ja hyvin toimiva osa julkisia sosiaali- ja terveys- ja pelastus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2024 vp

palveluja. Ja edellisen hallituksen aikanahan meillä koko tätä järjestelmää jossain määrin selkeytettiin. Tavoite on ollut tietyllä tavalla tämä viiden malli. Meillä olisi niin kuin viisi valmiuskeskusta. Ja se ei nyt suoraan johdu yliopistollisista sairaaloista, mutta tavallaan nämä yhteistyöalueet, jotka meillä nykyisessäkin hyvinvointialueissa ovat, kuitenkin muodostavat pohjan sille, ja ne ovat lähteneet ymmärtääkseni kohtalaisen hyvin käyntiin. Ja siinä mielessä, kun olemme yhä uusia kriisejä — niin kansainvälisesti kuin mahdollisesti sitten muitakin kriisejä — tässä olleet havaitsemassa, on tärkeätä, että meillä valmius ja varautuminen toimivat hyvin. Toivon kaikenlaista hyvää jatkoa tälle varautumis- ja valmiusasioille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Jos ministeri Ikonen haluaa vielä pitää vastauspuheenvuoron, niin olkaa hyvä.

16.12 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Totean vaan tähän edustaja Lindéniin, että pidän kanssa hirvittävän tärkeänä, että tällaista työtä varautumisen ja valmiuden eteen tässäkin hetkessä jatketaan. Ja ministeri Grahn-Laasosen johdolla ollaan tälläkin hetkellä viemässä eteenpäin tätä työtä sillä puolella.

Ja ehkä vielä tähän turvaverkkokokonaisuuteen. Myöskin kuntien rooli on tärkeä muistaa. Vaikka nämä sosiaali- ja terveys- ja pelastuspalvelut lähtivät sieltä pois, niin kunnilla on paljon tärkeitä tehtäviä jäljellä, ja myöskin Kuntaliitto haluttiin pitää edelleen mukana niin tässä neuvottelukunnassa kuin sitten ihan laajemminkin, kun näitä asioita mietitään. Mutta tämä on — pitäisikö sanoa ”valitettavasti”, mutta kuitenkin — erittäin tärkeä asia, että pidämme näitä valmiuden ja varautumisen asioita kaikessa pohdinnassa tänä päivänä mukana. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.